

7. STUDIJA

KAKO JE DOPUŠTANJE ZLA POVEZANO S BOŽJIM PLANOM

Zašto je zlo bilo dopušteno – Načela dobra i zla – Moralni osjećaj – Bog dopustio zlo i na kraju će to okrenuti na dobro – Bog nije začetnik grijeha – Adamov ispit nije farsa – Njegova kušnja ozbiljna – On je sagriješio namjerno – Kazna za grijeh nije nepravedna, niti preokrutna – Mudrost, ljubav i pravda pokazani kroz osudu svih u Adamu – Božji univerzalni zakon.

Zlo je sve ono što prouzročuje nezadovoljstvo; sve što bilo direktno ili indirektno prouzročuje patnju bilo koje vrste – Webster. Mi se ovdje nećemo samo baviti ljudskim bolestima, tugom, bolima, slabostima i smrću, nego ćemo razmotriti njihov glavni uzrok – grijeh – i njegov lijek. S obzirom da je grijeh uzrok zla, njegovo uklanjanje je jedina metoda, za trajno izlječenje bolesti.

Možda se nijedno pitanje toliko ne vrzma po ljudskom umu kao što je pitanje Zašto Bog dopušta sadašnju vladavinu zla? Zašto je dopustio Sotoni da iskuša naše praroditelje nakon što ih je stvorio savršenima i pravednima? Ili zašto je dozvolio da zabranjeno drvo uopće bude među dobrim drvećem? Unatoč svem nastojanju da ga se ostavi po strani, pitanje se nameće samo po sebi – Zar Bog nije mogao spriječiti svaku mogućnost čovjekovog pada?

Poteškoća nesumnjivo proizlazi iz nemogućnosti da se shvati Božji plan. Bog je mogao spriječiti dolazak grijeha, ali činjenica da nije sama je po sebi dovoljan dokaz da je njegovo sadašnje dopuštanje osmišljeno tako da na koncu donese neko uzvišenije

dobro. Kada gledamo Božje planove u njihovoj cjelovitosti, pokazuje se mudrost odabranog pravca. Neki se pitaju, pa zar se Bog kojemu ništa nije nemoguće nije mogao povremeno umiješati i spriječiti potpuno ostvarenje Sotoninog projekta? Naravno da je mogao; ali takvo bi uplitanje spriječilo ostvarenje njegovih vlastitih nauma. Njegov naum je bio da očituje sarvšenstvo, veličanstvo i pravedni autoritet svog zakona, i da dokaže i ljudima i anđelima loše posljedice koje proizlaze iz njegovog kršenja. Osim toga neke su stvari po svojoj prirodi nemoguće čak i Bogu kako to Biblija naučava. Naime „nije moguće da bi Bog lagao.“ (Hebr. 6:18) „On ne može sam sebe poreći.“ (2. Tim. 2:13) On nemože činiti krivo, pa stoga ne može izabrati nego najmudriji i najbolji plan za uvođenje svojih stvorenja u život, premda naša kratkovidna vizija ne uspijeva uvijek razabrati skrivene izvore beskrajne mudrosti.

Biblija objavljuje da su sve stvari bile stvorene za Gospodinovo zadovoljstvo (Otkr. 4:11) – nema sumnje na zadovoljstvo dijeljenja svojih blagoslova, i u pokazivanju osobina svog slavnog bića. I premda je radeći na svojim dobronamjernim planovima dopustio da zlo i zli ljudi neko vrijeme igraju aktivnu ulogu, to nije zato što je on zlonamjerman ili u savezu sa zlom; jer on izjavljuje da on nije „Bog koji se zlu raduje“ (Psal. 5:4) Iako se suprotstavlja zlu u svakom smislu, Bog ga je *dopustio* (nije ga spriječio) na neko vrijeme, jer je njegova mudrost vidjela način na koji bi to mogla biti trajna i vrijedna pouka njegovim stvorenjima.

Očita je istina da za svako ispravno načelo postoji odgvarajuće loše načelo; kao naprimjer istina i laž, ljubav i mržnja, pravda i nepravda. Mi razlikujemo ova suprotstavljena načela *ispravnog* i *pogrešnog* po njihovim posljedicama kad budu na djelu. Ono načelo koje kada je na djelu rezultira sa

konačnim redom koji je koristan i produktivan nazivamo *ispravnim* načelom, i suprotno od toga ono koje prouzročuje neslogu, nesreću i uništenje nazivamo *lošim* načelom. Rezultate ovih načela na djelu nazivamo *dobrom* ili *zlom*; i inteligentno biće koje je u stanju razabrati ispravno načelo od pogrešnog i dobrovoljno se vodi jednim ili drugim nazivamo čestitim ili grešnim.

Ova sposobnost razlikovanja između ispravnih i pogrešnih načela nazvana je *moralni osjećaj*, ili *savjest*. Upravo tim moralnim osjećajem kojeg je Bog dao čovjeku mi smo u stanju prosuđivati Boga, i da prepoznamo ono što je dobro. Bog zato uvijek apelira na taj moralni osjećaj kako bi dokazao svoju pravednost ili pravdu; i po tom istom moralnom osjećaju Adam je mogao razabrati grijeh ili nepravednost kao nešto *zlo*, čak i prije nego je saznao za sve njegove posljedice. Niži životni oblici Božjih stvorenja nisu obdareni sa tim moralnim osjećajem. Pas ima nešto inteligencije ali ne u tom stupnju, premda može naučiti da izvjesni postupci donose priznanje i nagradu od njegovog vlasnika, i obrnuto. On može ukrasti ili ubiti, ali ga se neće smatrati grešnikom; ili može zaštititi imovinu i život ali zato neće biti nazvan čestitim—zato što je on u neznanju glede moralnih kvaliteta svojih postupaka.

Bog je mogao napraviti ljude takvima da budu lišeni sposobnosti razabiranja između dobrog i lošeg ili da budu u stanju samo razabirati i činiti dobro; ali da ih je stvorio takvima bili bi ravnima živim strojevima i zacijelo ne bi bili mentalna slika svog Stvoritelja. Ili je mogao stvoriti čovjeka savršenim i sa slobodnom voljom kao što je i bio i onda ga čuvati od Sotoninog iskušenja. U tom bi slučaju ljudsko iskustvo bilo ograničeno samo na dobro, stalno bi bio podložan sugestijama na zlo izvana, ili ambicijama iznutra, što bi njegovu vječnu

budućnost učinilo neizvjesnom i uvijek bi postojala mogućnost za izbijanje neposluha i nereda; pored toga dobro se nikada ne bi tako visoko cijeno osim kroz kontrast sa zlom.

Bog je najprije stvorio svoja stvorenja tako da budu okružena sa dobrom oko sebe u Edenu; i nakon toga kao kaznu za neposlušnost dao im je ozbiljno spoznanje zla. Istjerani iz Edena i lišeni zajedništva s njim, Bog im je dao da iskuse bolest, bol i smrt tako da zauvijek upoznaju zlo i nepogodnost i ogromnu grešnost grijeha.

Uspoređivanjem posljedica došli bi do cijjenja i ispravnog vrednovanja obojega; „Eto, čovjek sad postade kao jedan od nas, tako da spoznae što je dobro i zlo.“ (1. Mojs. 3:22) U ovome njihovo potomstvo ima udjela, osim što oni prvo steknu spoznaju o zlu i nemogu u potpunosti shvatiti što je dobro sve dok ga ne iskuse u Mileniju, kao posljedica njihovog otkupljenja od onoga koji će tada biti njihov Sudac i Kralj.

Moralni osjećaj, ili sud za ispravno i pogrešno i sloboda da ga koriste koje je Adam posjedovao bila su važna obilježja njegove sličnosti s Bogom. Zakon o ispravnom i pogrešnom bio je upisan u njihovu prirodnu konstituciju. To je bio dio njegove prirode, kao što je i dio Božanske prirode. Ali nemojmo zaboraviti da je ova slika ili prilika Božja, ovaj prvobitni zakon upisan u čovjekovu prirodu, izgubio mnogo od svoje jasne konture, kroz stružuci i degradirajući utjecaj grijeha; stoga on sada nije ono što je bio u prvom čovjeku. Sposobnost za ljubav podrazumijeva i sposobnost za mržnju; stoga možemo misliti da Stvoritelj nije mogao načiniti čovjeka na svoju sliku, sa mogućnosti da ljubi i da čini pravo, bez odgovarajuće sposobnosti da mrzi i da čini ono što je neispravno. Ova sloboda izbora, nazvana slobodnom voljom dio je čovjekovog prvobitnog dara; i to zajedno sa punom mjerom njegovih mentalnih i moralnih sposobnosti čine ga sličnim njegovom

Stvoritelju. Danas, nakon više od 6000 godina propadanja, toliko mnogo od te prvobitne sličnosti izbrisano je grijehom, tako da više nismo slobodni, nego smo vezani u većoj ili manjoj mjeri sa grijehom i njegovom ostavštinom, pa je stoga sada daleko lakše napraviti grijeh i draži je paloj rasi od pravednosti.

Da je Bog mogao dati Adamu takav živi dojam mnogih loših posljedica grijeha, kako bi ga odvratilo od njega u to nema sumnje, ali mi vjerujemo kako je Bog predvidio da će stvarno iskustvo sa zlom biti najsigurnija i najtrajnija pouka koja će zauvijek služiti čovjeku; i iz tog razloga Bog nije spriječio nego je dopustio čovjeku da napravi svoj izbor i da osjeti posljedice zla. Da mu nije bila data prilika da sagriješi, čovjek se ne bi opirao grijehu, i time niti bi bilo čestitosti a niti zasluga za činjenje dobra. Bog traži takve obožavatelje koji će ga obožavati u duhu i istini. On želi svjesnu i spremnu poslušnost umjesto nesvjesne, mehaničke službe. On već ima u djelovanju nežive stvari koje mehanički ostvaruju njegovu volju, no njegov je dizajn bio načiniti plemenitiju stvar, sebi slično inteligentno stvorenje, koje bi gospodarilo zemljom, čija bi se vjernost i pravednost temeljila na cijenjenju onog što je ispravno i pogrešno, dobro i zlo.

Načela za ispravno i pogrešno uvijek su postojala i uvijek će postojati kao *na ela*; i sva savršena, inteligentna stvorenja slična Bogu moraju biti slobodna birati između tog dvog, premda će pravedno načelo *jedino* nastaviti zauvijek djelovati. Biblija nas obavještava da dok je načelu zla bilo dovoljno dugo dopušteno djelovati da ostvari Božji naum, prestat će zauvijek biti aktivno a isto tako će i svi oni koji su si dozvolili doći pod kontrolu zla zauvijek prestati postojati. (1. Kor. 15:25, 26; Hebr. 2:14) Samo će oni koji postupaju ispravno i pravedno ostati zauvijek.

No pitanje se iznova javlja u drugom obliku: Zar se čovjek nije mogao upoznati sa zlom na neki drugi način osim kroz

iskustvo? Postoje četiri načina za upoznavanje stvari naime putem intuicije, promatranjem, iskustvom i informacijama primljenima kroz izvore koje se smatra pouzdanima. Intuitivna spoznaja bila bi direktno poimanje, bez procesa razmišljanja ili nužnosti dokaza. Takva spoznaja pripada samo Božanskom Jehovi, vječnom izvoru sve mudrosti i istine koji je po samoj prirodi i nužno superiorniji od svih svojih stvorenja. Stoga čovjekova spoznaja dobra i zla ne može biti intuitivna. Čovjekova spoznaja može doći kroz promatranje, ali u tom slučaju postoji potreba za nekakvim pokazivanjem zla i njegovih posljedica za čovjeka da to promatra. To bi uključivalo dopuštanje zla negdje, među nekim bićima, i zašto to ne bi bilo među ljudima, i na zemlji kao izmeđuostalog i drugdje?

Zašto čovjek ne bi bio primjer, i dobio svoju spoznaju kroz praktično iskustvo? I zaista je tako: čovjek stječe praktično iskustvo, i daje primjer drugima također „jer smo postali prizor koji gledaju anđeli“.

Adam je već imao spoznaju zla kroz informaciju ali to nije bilo dovoljno da ga spriječi da pokuša eksperiment. Adam i Eva poznavali su Boga kao svog Stvoritelja i stoga kao onoga koji ima pravo da ih kontrolira i upravlja s njima; a Bog je rekao o zabranjenom drvetu, „jer u onaj dan u koji okusiš s njega, sigurno ćeš umrijeti“. Oni su dakle imali teoretsku spoznaju zla iako ga nikada nisu imali priliku promatrati ili iskusiti njegove posljedice. Zbog toga nisu cijenili Stvoriteljev autoritet pun ljubavi i njegov koristan zakon, niti opasnosti od kojih ih je trebao zaštititi. Oni su stoga popustili iskušenju koje je Bog mudro dopustio, čija je mudrost time utrla put krajnjoj koristi.

Mnogi ne uviđaju ozbiljnost iskušenja u koje su naši

praroditelji pali, i smatraju da je božja pravda bila prekruta za tako laganu uvredu; ali malo razmišljanja učinit će sve jasnim. Biblija nam priča jednostavnu priču o tome kako je žena koja je bila slabija bila prevarena, i tako postala prijestupnik. Njezino iskustvo i poznavanje Boga bilo je ograničenije od Adamovog, jer je on bio stvoren prvi i Bog mu je prije njezinog stvaranja prenio spoznaju o kazni za grijeh, dok je Eva tu informaciju najvjerojatnije dobila od Adama. Dok je okusila plod, pouzdajući se u Sotonino prevarljivo krivo prikazivanje, očito nije shvaćala opseg svog prijestupa, iako je najvjerojatnije imala sumnje i mala strahovanja da sve to nije dobro. Pavao kaže da je ona prijestupnik premda je bila zavedena. – iako ne toliko kriva kao da je sagriješila protiv većeg svjetla.

Adam kao što nam je rečeno za razliku od Eve nije bio zaveden (1. Tim. 2:14) stoga on mora da je sagriješio sa potpunim shvaćanjem grijeha, i sa kaznom u vidu, znajući zacijelo da će morati umrijeti. Mi sada možemo jasno vidjeti što je bilo iskušenje koje ga je nagnalo da navuče na sebe objavljenu kaznu. Imajući na umu da su oni bili savršena bića, moralno i mentalno slični svom Tvorcu, božanski element ljubavi pokazao se vrlo istaknuto, kroz savršenog čovjeka prema njegovoj ljubljenoj družici, savršenoj ženi. Uviđajući grijeh i bojeći se Evine smrti, i tako svog gubitka (i to bez nade u obnovu jer takva nada nije bila data), Adam je u očaju, nesmotreno zaključio ne živjeti bez nje. Smatrajući da bi mu život bio nesretan i bezvrijedan bez njegove družice, dobrovoljno joj se pridružio u činu neposlušnosti da bi s njom dijelio i kaznu smrti a za koju je pretpostavljao da odgovornost leži na njoj. Oboje su bili „u prijestupu“ kao što kaže Apostol. (Rim. 5:14; 1. Tim. 2:14)

Međutim Adam i Eva su bili jedno a ne blizanci stoga je Eva dijelila osudu koju je svojim vladanjem podijelila sa Adamom. (Rim. 5:12, 17 – 19)

Bog ne samo da je previdio da će čovjek imajući slobodu izbora, a u nedostatku *punog* uvažavanja grijeha i njegovih posljedica, prihvatiti ga, nego je vidio i da će ga nakon što ga upozna i dalje ga birati, jer će to poznavanje toliko narušiti njegovu moralnu prirodu da će mu zlo postajati sve draže, i mnogo poželjnije od dobra. Međutim Bog je planirao *dopuštanje zla*, zato što je imajući pripremljeno riješenje za čovjekovo oslobođenje od njegovih posljedica, on vidio da će rezultat biti taj koji će kroz iskustvo voditi čovjeka do punijeg uvažavanja nevjerojatne grešnosti grijeha, i neusporedive svjetline čestitosti u odnosu na njega – poučavajući ga tako da sve više i više ljubi svog Stvoritelja i iskazuje mu čast, koji je izvor i vrelo sve dobrote, i da zauvijek izbjegava ono što mu donosi toliko mnogo jada i bijede. Prema tome krajnji će rezultat biti veća ljubav prema Bogu, i veća mržnja prema svemu što se protivi njegovoj volji, a time i čvrsto ustanovljenje vječne pravednosti kod svih onih koji su profitirali od pouka kojima Bog sada poučava kroz dopuštanje grijeha i suodnosnih zala. Međutim moći će se i zapaziti velika razlika između neosporne činjenice da je Bog dopustio grijeh i ozbiljne pogreške nekih koji optužuju Boga kao autora i pokretača grijeha. Ovo potonje gledište je i bogohulno i kontradiktorno činjenicama iznesenim u Bibliji. Oni koji padaju u tu pogrešku u općenitom čine to u nastojanju da pronađu drugi plan spasenja od onoga kojeg je Bog omogućio kroz Kristovu otkupnu *žrtvu*. Ako uspiju uvjeriti i sebe i druge da je Bog odgovoran za sav grijeh i zloću i pokvarenost i da je čovjek kao nedužan alat u njegovim rukama bio prisiljen

počiniti grijeh* tada jasno utiru put za teoriju da za naše grijehe nije bila potrebna žrtva, ni milosrđe u bilo kojem obliku, već jednostavno i samo PRAVDA. Time ujedno polažu temelj za drugi dio njihove lažne teorije tzv. univerzalizam, tvrdeći da kao što je Bog prouzročio sav grijeh i zloću i pakost za sve tako će isto prouzročiti oslobođenje cijelog čovječanstva od grijeha i smrti. Tvrdeći da je Bog želio i prouzročio grijeh i da mu se nitko nije mogao suprotstaviti, jednako tako tvrde da kada on bude želio pravednost na isti način će svi biti nemoćni suprotstaviti mu se. Ali u svem tom razmišljanju, čovjekova najplemenitija osobina, sloboda volje ili izbora, kao najmarkantnije obilježje njegove sličnosti Bogu, ostavljena je u potpunosti po strani; i čovjek je praktički degradirao na nivo

*Da bi se poduprlo ovu teoriju koristi se dva teksta (Iza. 54:7 i Amos 3:6) ali u oba se teksta krivo interpretira riječ zlo. Grijeh je uvijek zao, ali zlo nije uvijek grijeh. Potres, požar, poplava ili pošast bili bi nevolja, zlo; ali nijedno od njih nije grijeh. Riječ zlo u citiranim tekstovima označava nevolje. Ista hebrejska riječ je prevedena sa nesreća u Psal. 34:19; 107:39; Jer. 48:16; Zah. 1:15. Kao nevolja je prevedena u Psal. 27:5; 41:1; 88:3; 107:26; Jer. 51:2; Tuž. 1:21. Prevedena je i sa nesreća, nedaća i tjeskoba u 1. Sam. 10:19; Psal. 10:6; 94:13; 141:5; Prop. 7:14; Neh. 2:17. I ista je riječ na mnogim drugim mjestima prevedena sa šteta, nevolja, bol, nesreća, jad i tuga.

U Izaiji 54:7 i Amosu 3:6 Gospodin podsjeća Izraelce na Savez kojeg je sklopio s njima kao nacijom—da ako budu slušali njegove zakone on će ih blagosloviti i zaštititi od svih nesreća koje su zajedničke svijetu općenito; ali budu li ga ostavili on će navući na njih nesreće (zlo) kao kaznu. Vidi 5. Mojs. 28:1-14, 15-32; 3. Mojs. 26: 14-16; Još. 23:6-11, 12-16.

Kada bi te nevolje došle na njih, oni su bili skloni smatrati ih nesrećama a ne kao kaznama od Boga. Stoga im je Bog slao riječ poreko proroka, podsjećajući ih na njihov savez i govoreći im da su te nevolje od njega i njegovom voljom za njihovo ispravljanje. Apsurdno je koristiti te tekstove kako bi se dokazalo da je Bog začetnik grijeha, jer oni uopće i ne ukazuju na grijeh.

stroja koji djeluje kako ga se uputi. Ukoliko bi to bio slučaj čovjek bi bio na nižem nivou od insekata a ne gospodarem zemlje; jer oni nesumnjivo imaju volju ili sposobnost izbora. Čak je i malom mravu bila data snaga volje kojoj se čovjek sa svojom većom moći može suprotstaviti i osujetiti je ali ne i uništiti.

Istina je da Bog ima moć prisiliti čovjeka na grijeh ili na pravednost, ali njegova riječ izjavljuje da on tako ne postupa. On ne može čovjeka prisiliti u grijeh jednako kao što „ne može poreći sam sebe.“ Takav pravac postupanja bio bi u suprotnosti sa njegovim pravednim karakterom i kao takvo nemogućnost. On traži obožavanje i ljubav samo od onih koji to čine u duhu i istini. Iz tog je razloga on dao čovjeku slobodu *volje* poput svoje, i želi da on *izabere* pravednost. *Dopuštaju* i čovjeku da bira sam za sebe, dovelo je do njegovog pada od zajedništva s Bogom, naklonosti i blagoslova i na koncu do smrti. Kroz svoje iskustvo sa grijehom i smrti čovjek je praktički učio ono što mu je Bog ponudio učiti ga teoretski, bez da iskusi grijeh i njegove posljedice. Božje predznanje o tome što će čovjek učiniti nije korišteno protiv njega, kao izgovor da ga degradira na nivo stroja; baš suprotno to je korišteno u korist čovjeka jer Bog videći pravac kojim će čovjek krenuti budući da mu je dato da sam izabere, nije ga spriječio da okusi grijeh i njegove gorke posljedice eksperimentalno, nego je odmah počeo pripremati sredstva za njegovo oporavljanje od prvog prijestupa pripremajući Otkupitelja, velikog Spasitelja, koji će biti u stanju u potpunosti spasiti one *koji se vra aju* Bogu preko njega. S tim ciljem – da čovjek ima slobodnu *volju* i da mu se omogući da profitira kroz svoj prvi propust i zluopotrebu te volje, u neposlušnosti Gospodinovoj volji – Bog nije samo omogućio *Otkupninu* za sve, nego da će se i u određeno vrijeme svima svjedočiti o toj spoznaji o prilici pomirenja s Njim. (1. Tim. 2:3 – 6)

Ozbilnost kazne nije bila pokazatelj mržnje i zlobe s Božje strane, nego neophodan i neizbježan, konačni rezultat zla, kojeg je Bog dopustio vidjeti i osjetiti čovjeku. Bog može podržavati Život sve dok to smatra prikladnim čak i protiv razorne moći stvarnog zla; ali bilo bi nemoguće podržavati taj život vječno jer on ne može lagati. Zapravo to je *moralno nemoguće*. Takav bi život postajao sve više i više izvor žalosti sebi i drugima; stoga je previše dobar da podržava postojanje takvog nečeg beskorisnog i štetnog i sebi i drugima i zato je njegova podržavajuća moć povučena; uslijedit će uništenje kao prirodna posljedica zla. Život je milost, dar od Boga, i nastaviti će se zauvijek za poslušne.

Nikakva nepravda nije učinjena time što nije omogućeno pojedinačno suđenje Adamovim potomcima. Jehova ničim nije bio vezan dovesti nas u postojanje; i dovevši nas u postojanje nikakav zakon pravičnosti ili pravde nije ga vezao da produži naše postojanje zauvijek niti čak da nam da suđenje sa obećanjem vječnog života budemo li poslušni. Zapamtimo ovo dobro. Sadašnji život, koji je od kolijevke pa do groba proces umiranja je bez obzira na sva svoja zla i razočaranja blagodat, milost, čak i ako ga poslije više nema. Velika ga većina tako cijeni, izuzetaka (samoubojstva) je relativno malo; takve naši sudovi smatraju mentalno neuravnoteženima jer se inače nebi odrezali od sadašnjih blagoslova. Osim toga ponašanje savršenog čovjeka, Adama, pokazuje nam kakvo bi bilo ponašanje njegove djece pod sličnim okolnostima.

Mnogi su usvojili pogrešnu ideju da je Bog stavio našu rasu na kušnju za život sa alternativom *vje ne muke*, dok ništa takvog on nije ni natuknuo kao kaznu. Milost ili blagoslov od Boga njegovoj poslušnoj djeci je život – stalan život – bez boli, bolesti, i svakog drugog elementa propadanja i smrti. Adamu je

ovaj blagoslov bio dat u punoj mjeri, ali je bio upozoren da bi mogao biti lišen tog dara ukoliko bude bio neposlušan Bogu – „u onaj dan u koji okusiš s njega, sigurno ćeš umrijeti.“ On nije znao ništa o *životu* u mukama, kao kazni za grijeh. Vječni je život obećan samo poslušnima. Život je Božji dar, i smrt, suprotnost od života je kazna koju je on propisao.

O vječnom se mučenju ne govori nigdje u Starom zavjetu, a u Novom zavjetu imamo nekoliko izjava koje se može ukoliko ih tako konstruiramo pogrešno shavititi da to naučavaju; i njih nalazimo u simbolizmu Otkrivenja, ili među usporedbama i tamnim izrekama našeg Gospodina koje ljudi koji su ih čuli *nisu razumjeli* (Luka 8:10), a koje se malo bolje shvaća danas. „Jer plaća za grijeh je smrt.“ (Rim. 6:23) „Ona duša koja griješi, ta će i umrijeti.“ (Ezek. 18:4)

Mnogi pretpostavljaju da je Bog nepravedan zato što je dopustio da Adamovo potomstvo ima udijela u njegovoj osudi, umjesto da je svakome od njih omogućio suđenje i priliku za vječni život slično onome što je Adam uživao. No što će takvi reći ako se sada pokaže da će prilika svijeta za suđenje za život biti mnogo povoljnija nego Adamova; i to *zato što* je Bog usvojio taj plan o dopuštanju Adamovoj rasi da ima udjela u njegovoj kazni na prirodan način. Mi vjerujemo da će to biti slučaj kako ćemo kasnije i razjasniti.

Bog nam zasigurava da kao što je osuda *preko* Adama *prešla na sve*, tako je on pripremio novog poglavara, oca ili životodavca ljudskoj rasi, kojemu će svi biti preneseni vjerom i poslušnošću, i da kao što su *u* Adamu svi dijelili prokletstvo smrti, tako će i u Kristu svi imati udjela u blagoslovu obnove; Crkva je bila iznimka. (Rim. 5:12, 18, 19) Tako je smrt Isusa, neokaljanog i bezgrešnog bila kompletna naplata Adamovog grijeha Bogu. Kao što je jedan čovjek sagriješio i svi koji su

bili u njemu dijelili to prokletstvo, njegovu kaznu, tako je i Isus plativši kaznu za tog jednog grešnika, kupio ne samo Adama, nego svo njegovo potomstvo – sve ljude – koji su po nasljedstvu imali udijela u njegovim slabostima i grijesima i u kazni za njih – smrt. Naš Gospodin, „ *ovjek* Krist Isus“, sam neokaljan, priznat, i sa još nerođenim savršenim potomstvom u sebi isto tako neokaljano od grijeha, dao je sav svoj ljudski život i naslov potpune otkupne *žrtve* za Adama i za njegovo potomstvo što je bilo u njemu kada je bio osuđen.

Nakon što je u potpunosti kupio živote Adama i njegove rase, Krist se nudi da ih usvoji kao svoje potomstvo, sve od Adamove rase koji budu prihvatili uvjete Novog saveza, i tako će vjerom i poslušnošću doći u Božju obitelj i primiti vječni život. Tako će Otkupitelj „vidjeti *potomstvo svoje* (koliko ih god od Adamovog potomstva prihvati usvojenje pod njegovim uvjetima), produžiti će dane svoje (uskrsnuće na nivo postojanja veći od ljudskog, što mu je dato od Oca kao nagrada za njegovu poslušnost),“ i to na mnogo neuobičajen način, žrtvom svog života i potomstva. Stoga je napisano: „Jer kao što u Adamu svi umiru, *tako e i* u Kristu svi oživjeti.“ (1. Kor. 15:22)

Ozljeda koju smo dobili kroz Adamov pad (nismo pretrpjeli nepravdu) biti će Božjom milošću više nego poravnana sa milošću kroz Krista; i svi će prije ili kasnije (u Božje „određeno vrijeme“) imati punu priliku biti obnovljeni na isti položaj kojeg je Adam uživao prije nego što je sagriješio. Oni koji ne prime potpunu spoznaju i vjerom uživanje u toj Božjoj milosti u sadašnje vrijeme (a takva je velika većina, uključujući djecu i pogane) zasigurno će te prednosti imati u sljedećem dobu, ili „budućem svijetu“, epohi koja slijedi nakon ove. U tu svrhu „će svi koji su u grobovima ...izaći.“ Kada

svatko (bilo u sadašnjem dobu ili budućem) postane u potpunosti svjestan otkupnine koju je platio naš Gospodin Isus i prednosti koje ju slijede, smatra se kao da je na suđenju, kao što je bio Adam; i poslušnost donosi beskrajni život, a neposlušnost trajnu smrt – „drugu smrt“. Od nikoga se ne traži savršena poslušnost bez savršene sposobnosti da ju se iskaže. Pod Savezom milosti, pripadnicima Crkve je kroz Evandosko doba bila pripisana Kristova pravednost zbog njihove vjere, da prekrije njihove neizbježne nedostatke kroz slabosti tijela. Božanska će milost raditi na svakome tko god to u svijetu bude želio u Milenijskom dobu. Moralna će se savršenost moći očekivati tek kada se dosegne fizička savršenost (a to će biti **prednost** svih prije nego završi Milenijsko doba). To novo suđenje, kao posljedica otkupnine i Novog saveza, razlikovat će se od suđenja u Edenu, u tome što će postupci svakoga ponaosob utjecati na njegovu vlastitu budućnost.

Ali ne znači li to da se nekima od ljudske rase daje *druga* prilika da dobiju vječni život? Mi odgovaramo – *prva* prilika za vječni život bila je izgubljena i za njega i za njegovo potomstvo „još u njegovim bokovima“ kroz Adamovu neposlušnost. Kroz to prvobitno suđenje „osuda je došla na sve ljude“ i Božji plan je bio da Adamu i *svima* koji su u njegovim bokovima izgubili život nakon što okuse nevjerovatnu grešnost grijeha i težinu njegove kazne, bude bila data prilika da se obrate k Bogu kroz vjeru u Otkupitelja. Ako to netko želi zvati „drugom prilikom“ slobodno to može; za Adama će zasigurno biti druga prilika, i na neki način će to biti i za otkupljenu ljudsku rasu, ali će to biti prva *individualna* prilika za njegove potomke koji su već kod rođenja bili osuđeni na smrt. Nazovimo to kako želimo, činjenice su iste; svi su bili osuđeni na smrt zbog Adamove neposlušnosti i svi će uživati (u

Milenijskom dobu) *punu priliku* dobiti vječni život pod povoljnim uvjetima Novog saveza. To je kao što je anđeo objavio „dobra vijest o velikoj radosti za sve ljude“. I kao što je apostol Pavao objavio ova milost Božja – da je Isus „dao sebe *kao otkupninu za sve*“ – „svjedočit će se u svoje vrijeme“. (Rim. 5:17 – 19; 1. Tim. 2:4 – 6) Čovjek je a ne Bog, ograničio na Evanđeosko doba ovu priliku postizanja života. Bog nam s druge strane kaže da je Evanđeosko doba jedino za odabir Crkve, Kraljevskog svećenstva, kroz koje će tijekom doba koje slijedi svi drugi dobiti mogućnost steći točnu spoznaju istine i punu priliku da si osiguraju vječni život pod Novim Savezom.

Ali kakva je prednost u tome? Zašto ne dati svim ljudima individualnu šansu za život sada, odjednom, bez dugog procesa Adamovog suđenja i osude, udjela njegovog potomstva u toj osudi i otkupnine svih Kristovom žrtvom, i novoj ponudi vječnog života svima pod uvjetima Novog saveza? Ako je zlo moralo biti dozvoljeno zbog čovjekove slobodne volje, zašto je njegovo istrebljenje ostvareno na takav specifičan i zaobilazan način? Zašto dozvoliti da toliko mnogo jada dođe na tolike ljude, ako će svi na koncu primiti dar života kao poslušna Božja djeca?

Pa zapravo u tome i je stvar oko koje se vrti ova tema. Da je Bog odredio drugačije širenje naše vrste, tako da djeca nemaju udjela u posljedicama grijeha njihovih roditelja – mentalne, moralne i fizičke slabosti – i da je Stvotitelj tako uredio stvari da svi imaju povoljne Edenske uvjete za svoje suđenje, i da samo prijestupnici budu osuđeni i odsječeni, pretpostavimo koliko bi ih se pod tim povoljnim uvjetima pokazalo dostojnima, a koliko mnogo nedostojnima života?

Ako se taj jedan segment Adamovog života uzme kao primjer (i on je u svakom slučaju bio primjer savršene čovječje

naravi) zaključak bi mogao biti da se nitko ne bi našao savršeno poslušnim i dostojnim; zato što nitko ne bi posjedovao tako jasno znanje i iskustvo s Bogom, a što bi u njima razvilo potpuno pouzdanje u njegove zakone, preko njihovih osobnih prosudbi. Mi smo uvjereni da je Kristu spoznaja o Ocu pomogla da se pouzda u njega i bude mu bezuvjetno poslušan. (Iza. 53:11) Ali pretpostavimo da jedna četvrtina dobije život; ili čak štoviše pretpostavimo da se jedna polovina nađe dostojnima a da druga polovina trpi plaću grijeha – smrt. Što tada? Pretpostavimo da druga polovica, poslušni, koji nisu iskusili niti svjedočili grijehu: možda neće zauvijek osjećati znatiželju prema zabranjenim stvarima budu suzdržani jedino zbog straha pred Bogom i od kazne. Njihova služba ne bi bila toliko srdačna kao da su upoznali dobro i zlo; a time onda imali i puno cijenjenje dobronamjernih Stvoriteljevih planova u izradi zakona koji upravljaju njegovim pravcem djelovanja isto tako i njegovih stvorenja.

Zatim razmotrimo onu drugu polovinu koja ide u smrt kao posljedicu svojih namjernih grijeha. Oni bi bili zauvijek odrezani od života, i njihova bi jedina nada bila u tome da ih se Bog u svojoj ljubavi sjeti kao svojih stvorenja, djela svojih ruku, i pruži im drugu priliku suđenja. Ali zašto? Jedini razlog bio bi u nadi da ako bi ih se probudilo i sudilo im se, da bi neki od njih zbog svog većeg *iskustva* možda tada odabrali poslušnost i živjeli.

Ali čak kada bi taj plan bio uspješan poput onog kojeg je Bog usvojio imali bi smo ozbiljne primjedbe na njega.

Koliko li je samo mudrije ograničiti grijeh na pod izvjesna ograničenja, kao što je on učinio u svom planu. Koliko li je bolje čak koliko naši ograničeni umovi mogu razabrati imati samo jedan savršen i nepristran zakon koji objavljuje da je

plaća namjernog grijeha smrt – uništenje – odrezanje od života. Bog tako ograničava zlo koje dopušta, omogućujući da Milenijska vladavina Krista ostvari potpuno odstranjenje zla, i također svih zlih i da uvede vječnost pravednosti temeljenu na punoj spoznaji i savršenoj poslušnosti iz slobodne volje savršenih stvorenja.

Ali postoje dva druga prigovora predloženom planu suđenja svakog pojedinca ponaosob na početku. U planu kojeg je Bog usvojio bio je dovoljan jedan Otkupitelj zato što je samo *jedan* sagriješio i samo je *jedan* bio osuđen. (Drugi su imali udjela u *njegovoj* osudi) Međutim ako je prvo suđenje bilo individualno i ako je polovina ljudske rase pogriješila i bili pojedinačno osuđeni, to bi onda zahtijevalo žrtvu otkupitelja za svakog osuđenog pojedinca. Jedan izgubljeni život mogao se otkupiti jednim izgubljenim životom, ništa više od toga. Jedan savršeni čovjek „čovjek Krist Isus“ koji otkupljuje palog Adama (i naše gubitke kroz njega) nije mogao biti „odgovarajuća otkupnina za sve“ pod bilo kojim drugim okolnostima mimo onih koje je Bog planirao.

Ako pretpostavimo da je ukupan broj ljudskih bića od Adama bio 100 milijardi i da je samo jedna polovina sagriješila, to bi onda zahtijevalo od svih 50 milijardi poslušnih, savršenih ljudi da umru kako bi dali odgovarajuću *otkupninu* za svih 50 milijardi prijestupnika; tako bi i po tom planu smrt prešla na sve. I takav plan ne bi uključivao *ništa manje* patnje od one koju smo dosad iskusili.

Drugi prigovor takvom planu bio bi da bi ozbiljno poremetio Božje planove u odnosu na izabir i uzvišenje do božanske prirode „malog stada“ Kristovog tijela, grupe kojoj je Isus glava i Gospodin. Bog ne bi mogao pravedno *zahtijevati* od 50 milijardi poslušnih sinova da daju svoja prava, prednosti

i živote kao otkupnine za grešnike; jer po njegovom vlastitom zakonu njihova bi poslušnost osvojila pravo na beskrajni život. Stoga ako bi se od tih savršenih ljudi tražilo da postanu otkupitelji za pale, onda bi Božji plan bio kao i u Isusovom slučaju, da stavi neku posebnu nagradu pred njih, tako da bi oni zbog radosti koja bi im stajala u izgledu mogli podnijeti kaznu svoje braće. I ako bi im bila data ista nagrada kao i Isusu, naime da imaju udjela u novoj prirodi, božanskoj, i da budu visoko uzvišeni iznad svakog vrhovništva, i vlasti i sile i uprave i svakog imena koje dano – odmah do Jehove (Efež. 1:20, 21) tada bi na božanskom nivou postojanja bio golemi broj, kojega očito Božja mudrost ne bi odobravalala. Osim toga tih 50 milijardi pod takvim okolnostima bili bi svi *jednaki*, i nijedan između njih glavni ili poglavar, dok plan *kojeg je Bog usvojio* zahtijeva samo jednog Otkupitelja, jednog visoko uzvišenog do božanske prirode, i tada „malo stado“ onih koji su otkupljeni i koji „slijede njegove stope“ patnje i samoodricanja, da dijele njegovo ime, njegovu čast, njegovu slavu i prirodu, kao što žena dijeli sa svojim mužem.

Oni koji cijene ovo obilježje Božjeg plana koji osuđujući sve u *jednom* predstavniku, otvara put za otkupninu i obnovu svih kroz *jednog* Otkupitelja, naći će riješenje za mnoge zamršenosti. Oni će vidjeti da je osuda *svih* u jednome bila obrnuta šteti: bila je velika milost prema *svima* kad se uzme u obzir Božji plan za pružanje opravdanja za *sve* kroz žrtvu jednog drugog. Zlo će zauvijek nestati kada se ostvari ono radi čega ga je Bog dopuštao, i kada koristi otkupnine budu bile učinjene jednakima kazni za grijeh. Međutim nemoguće je ispravno cijeliti ovo obilježje Božjeg plana bez da se potpuno prizna grešnost grijeha, prirodu kazne za grijeh – smrt, važnost i vrijednost *otkupnine* koju je dao naš gospodin Isus, i

pozitivnu i potpunu obnovu pojedinca pod povoljnim uvjetima, uvjetima u kojima će imati potpuno i dovoljno suđenje, prije nego što bude bio dosuđen dostojnim nagrade (beskrajni život) ili kazne (vječna smrt).

S obzirom na veliki plan otkupljenja te posljedične „obnove svega“ kroz Krista, možemo vidjeti blagoslove koji proizlaze iz dopuštanja zla a koji se vjerojatno ne bi na neki drugi način tako potpuno postigli.

Nije samo ljudima kroz svu vječnost koristilo stečeno iskustvo, i anđelima kroz promatranje ljudskog iskustva, nego su svi u prednosti sa još boljim poznavanjem Božje osobnosti koja se očitovala u njegovom planu. Kad njegov plan bude bio u potpunosti ostvaren moći ćemo jasno čitati Njegovu mudrost, moć, pravdu i ljubav. Oni će vidjeti pravdu koja ne može prekršiti božansku uredbu, niti spasiti pravedno osuđenu rasu bez potpunog otkazivanja njihove kazne kroz spremnog Otkupitelja. Oni će vidjeti ljubav koja pruža tu plemenitu žrtvu i koja visoko uzvisuje Otkupitelja Bogu zdesna, dajući mu moć i autoritet da obnovi u život one koje je kupio svojom dragocjenom krvlju. Također će vidjeti moć i mudrost koji su bili u stanju ostvariti slavni udes za njegova stvorenja i tako odbiti svaki protivan utjecaj čineći ih bilo spremnim ili nespremnim sredstvima za unapređenje i konačno ostvarenje njegovih veličanstvenih planova. Da zlo nije bilo dopušteno i tako nadvladano božanskom providnošću ne bi smo vidjeli kako bi se postigli ti rezultati. Dopuštanje zla među ljudima neko vrijeme pokazuje dalekovidnu mudrost, koja je obuhvatila sve popratne okolnosti, osmislila rješenje, i obilježila konačni ishod kroz njegovu moć i milost.

Tijekom Evanđeoskog doba grijeh i njegova popratna zla

bila su dodatno iskorištena za stegu i pripremu Crkve. Da grijeh nije bio dopušten, žrtva našeg Gospodina i njegove Crkve, a nagrada koje je božanska priroda, ne bi bila moguća.

Izgleda očitim da isti Božji zakon koji je sad nad čovječanstvom, poslušnost kojemu donosi život, a neposlušnost kaznu smrti, mora u konačnici voditi sva Božja inteligentna stvorenja; i taj zakon kako ga je naš Gospodin definirao obuhvaća jednu riječ a to je *Ljubav*. „Ljubi Gospoda, Boga svoga, svim srcem svojim isvom dušom svojom, i svom snagom svojom, i svim umom svojim, i bližnjega svoga kao samoga sebe.“ (Luka 10:27) I na kraju kad Božji naumi budu ostvareni, slava Božje osobnosti bit će očita svim inteligentnim stvorenjima i na privremeno dopuštanje zla svi će gledati kao na mudar potez Božanskog djelovanja. Sada to može biti viđeno jedino očima vjere, gledajući naprijed kroz Božju riječ na stvari koje su izgovorili svi sveti proroci od postanka svijeta – obnova svega.

Blizu je dan

„Siromašni, izmoreni putniče, ustrajan budi—zora je blizu!
Znam da si sada umoran; ali ona svjetla zraka sve je jasnija.
Drži se još malo; čekaj na počinak;
Nemoj drijemati, premda si trudom ovladan.

„Noć života je tužna, ali gledaj – zora je blizu!
Uskoro će zemaljske tmurne scene i oblici proći; ne plaši se!
Planinski vrh, dugo očekivan bit će osvojen
i svijetli svijet radosti i mira postignut

„Radostan kroz nadu, tvoj moto dalje mora biti—zora je blizu!
Kakve će ti slave taj dan otkriti! Raduj se!
Opaši svoje bokove; sveži sandale na svojim nogama:
put je mračan i dugačak; kraj mu je sladak.“